

Hogeschool Rotterdam

Docent Beeldende Kunst en Vormgeving

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van Hogeschool Rotterdam, voltijd en deeltijd. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Hogeschool Rotterdam is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2013 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 18 en 19 september 2013.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer drs. J.J.M. Kok MCM (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw drs. M.G.M. Groenendijk (domeindeskundige)

Mevrouw S. Wieggers (domeindeskundige)

Mevrouw E. Veldman Gerssen (studentlid)

De heer drs. L.S. van der Veen, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

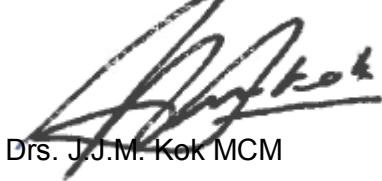
Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2013*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 18 december 2013

Panelvoorzitter

Drs. J.J.M. Kok MCM

Panelsecretaris

Drs. L.S. van der Veen

Samenvatting

Het eindoordeel over de kwaliteit van de voltijd en deeltijd bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van Hogeschool Rotterdam is **voldoende**.

De beoogde eindkwalificaties

De opleiding leidt studenten op als docent voor de beeldende vakken in het voortgezet onderwijs (van het vmbo tot en met de bovenbouw van het vo), het middelbaar beroepsonderwijs en voor de buitenschoolse educatie. Afgestudeerden hebben een ongedeelde onderwijsbevoegdheid (eerste- en tweedegraads).

De opleiding sluit voor beide varianten aan op de landelijke eindkwalificaties van het landelijk overleg van de kunstvakdocentenopleidingen (KVDO). Deze zijn getoetst aan de algemene hbo-competenties, de Dublin descriptoren, de SBL-competenties en aan de internationale kaders van ELIA en Cumulus. De opleiding heeft de nieuwe eindkwalificaties op zorgvuldige wijze uitgewerkt naar drie beheersingsniveaus gedurende het onderwijsprogramma, die zijn gespecificeerd naar gedragsindicatoren. De niveaus en gedragsindicatoren zijn getoetst door het Onderzoeksinstituut IVA van de Universiteit Tilburg. De opleiding sluit tevens aan bij de landelijke Kennisbasis DBKV uit 2012.

De opleiding kiest voor een duidelijke profilering, onder meer in haar gerichtheid op media, op de buitenschoolse naast de binnenschoolse beroepspraktijk en op de ontwikkeling van een onderzoekende en ondernemende houding. Deze profilering is herkenbaar in het onderwijsprogramma, in het bijzonder in het nieuwe curriculum.

Het panel beoordeelt standaard 1 als **goed**.

De onderwijsleeromgeving

De opleiding kent een voltijd en een deeltijd variant. De laatste heeft een regulier vierjarig traject en een tweejarig traject voor zij-instromers met een hbo-kunstopleiding. Beide varianten bieden een onderwijsprogramma aan dat goed aansluit op de eindkwalificaties. Met name in het nieuwe voltijdprogramma wordt de relatie met de eindkwalificaties helder gelegd. De studenten krijgen een geïntegreerd pakket op het gebied van de beeldende vakken aangereikt en vakdidactiek en onderwijskundig ontwerpen worden op een zinvolle manier aangeboden. Vanaf het begin van de opleiding worden de studenten via stages in aanraking gebracht met de beroepspraktijk. Daarin is een goede opbouw gebracht van een oriënterende stage via een participerende stage naar een stage als leraar in opleiding (LIO). De stages worden op een zinvolle manier ingevuld en dragen bij aan de ontwikkeling van de beroepsgerichte competenties van de studenten. Ze bestrijken de breedte van het beroepenveld, in mindere mate de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. In de theoretische vakken, zoals theorie van de beeldende kunst en vormgeving, kunstgeschiedenis en psychologie, krijgen de studenten vrij veel stof aangeboden. Deze is van goed niveau, relevant en actueel. In het nieuwe curriculum staat vanaf het begin de ontwikkeling van een onderzoekende en ondernemende houding centraal. De studenten worden uitgedaagd een nieuwsgierige, onderzoekende, kritische en open houding te ontwikkelen. Door de projectmatige en thematische opzet van het onderwijs worden de vakinhouden per periode of semester op elkaar betrokken.

De opleiding hanteert een activerende didactiek met de daarbij behorende werkvormen. Het onderwijs in het nieuwe curriculum vertrekt vanuit problemen, daar waar het oude curriculum meer opdrachtgestuurd was. Dit laatste geldt overigens nu nog voor de deeltijdopleiding, die geleidelijk wordt aangepast in de richting van de nieuwe vorm die in de voltijd grotendeels is ingevoerd. Het panel is zeer positief over de kwaliteit van de docenten, zowel vakinhoudelijk als didactisch. Studenten zijn lovend over de betrokkenheid en openheid van de docenten en over de wijze waarop ze door de docenten en studieloopbaancoaches worden begeleid. De opleiding beschikt over voldoende specifieke voorzieningen, zoals werkplaatsen, studio's en apparatuur. De ontwikkeling van stations sluit goed aan bij het onderwijs in het nieuwe curriculum.

Het panel beoordeelt standaard 2 als **goed**.

Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding heeft een duidelijk uitgewerkt toetsbeleid, waarin ze onderscheid maakt in selecterende, diagnosticerende en kwalificerende toetsen. Voorafgaand aan de opleiding wordt een toelatingsassessment afgenomen en vervolgens worden na de kwartalen 6, 12 en 15 assessments afgenomen om na te gaan of de student alle competenties op de respectievelijke beheersingsniveaus 1, 2 en 3 heeft ontwikkeld. Alle kwartaalprojecten worden integraal beoordeeld, de separate onderwijseenheden worden beoordeeld in individuele kwalificerende werkbeoordelingen. In de deeltijdopleiding zijn er eveneens individuele vakbeoordelingen, naast diagnosticerende tussenbeoordelingen. De toetsen zijn gevarieerd en van goede kwaliteit. De beoordelingen zijn adequaat en gebeuren aan de hand van duidelijke criteria. De opleiding heeft voldoende zicht op de competentieontwikkeling van de student tijdens de stages. De kwaliteit van de toetsing en beoordeling wordt in voldoende mate bewaakt door de examen- en toetscommissie.

De studenten realiseren de beoogde eindkwalificaties. De kwaliteit van het beeldend werk is van voldoende artistiek niveau en ook de kwaliteit van de stageproducten is voldoende. Studenten blijken mondeling goed in staat te zijn te reflecteren op hun werk, de schriftelijke reflecties kunnen nog aan diepgang winnen. De kwaliteit van het digitaal ontwerponderzoek is voldoende. De producten laten in voldoende mate een methodische aanpak zien, de onderzoeksmethodologische diepgang is beperkt.

De afgestudeerden en het werkveld vinden dat de opleiding haar studenten voldoende breed opleidt voor het docentschap in de beeldende kunst en vormgeving. Het werkveld vindt dat de studenten de laatste jaren kundiger en breder worden.

Het panel beoordeelt standaard 3 als **voldoende**.

Op grond van de beoordelingen van de drie standaarden en de beslisregels van de NVAO beoordeelt het panel de kwaliteit van de voltijd en deeltijd bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van Hogeschool Rotterdam als **voldoende**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	9
2	Beoordeling	11
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	11
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	21
3	Eindoordeel over de opleiding	27
4	Aanbevelingen	29
5	Bijlagen	31
	Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding	33
	Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma	35
	Bijlage 3 Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	42
	Bijlage 4 Bezoekprogramma	42
	Bijlage 5 Bestudeerde documenten	42
	Bijlage 6 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	42
	Bijlage 7 Verklaring van volledigheid en correctheid	42

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving
2. Registratienummer opleiding in CROHO	39100
3. Oriëntatie en niveau	Hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240
5. Afstudeerrichting(en)	
6. Variant(en)	Voltijd/deeltijd
7. Locatie(s)	Rotterdam
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 20 september 2007 Besluit NVAO: 26 mei 2008

Administratieve gegevens van de instelling

9. Naam instelling	Hogeschool Rotterdam
10. Status instelling	Bekostigd, aangewezen of anders
11. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Aangevraagd

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Studiejaar		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	Totaal	33.3%	27.1%	5.1%	40.4%	30.9%	23.5%
	Voltijd	29.2%	25.0%	6.1%	35.0%	31.3%	20.0%
	Deeltijd	50.0%	37.5%	0.0%	71.4%	28.6%	33,3%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Studiejaar		2006	2007	2008	2009
Uitval	Totaal	5.4%	5.4%	12.5%	12.2%
	Voltijd	6.5%	3.3%	14.3%	11.4%
	Deeltijd	0.0%	14.3%	0.0%	16.7%

Tabel 3: Bachelorrendement

Studiejaar		2005	2006	2007
Rendement	Totaal	68.8%	87.8%	85.7%
	Voltijd	67.4%	85.7%	87.0%
	Deeltijd	80.0%	100.0%	80.0%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	MA	PhD
Percentage ¹	39%	-

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	17.1
-------	------

Tabel 6: Contacturen per week

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	22.2	17.2	14.8	9.7

¹ Begin 2013

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding leidt studenten op als docent voor de beeldende vakken in het voortgezet onderwijs (van het vmbo tot en met de bovenbouw van het vo) en het middelbaar beroepsonderwijs en voor de buitenschoolse educatie. Afgestudeerden hebben een ongedeelde onderwijsbevoegdheid (eerste- en tweedegraads).

De opleiding neemt de landelijke kwalificaties DBKV van het landelijk overleg van de kunstvakdocentenopleidingen (KVDO) over. Vanaf 2012-2013 wordt gefaseerd een nieuw curriculum ingevoerd dat is gebaseerd op de KVDO-eindkwalificaties 2013. Het oude curriculum was gebaseerd op de KVDO-eindkwalificaties 2004. De deeltijd variant is nog gebaseerd op deze kwalificaties uit 2004. De deeltijd wordt stapsgewijs aangepast op grond van de nieuwe eindkwalificaties. Definitieve invoering vindt plaats in 2015. De eindkwalificaties voor de buitenschoolse educatie worden de komende tijd nader gespecificeerd.

De competenties KVDO zijn getoetst aan de algemene hbo-competenties, de Dublin descriptoren en de SBL-competenties. De opleiding heeft de nieuwe competenties uitgewerkt naar vier niveaus: niveau 0 geeft de eisen van het toelatingsexamen weer, de niveaus 1 tot en met 3 zijn beheersingsniveaus gedurende de opleiding, gespecificeerd naar gedragsindicatoren. De niveaus en gedragsindicatoren zijn getoetst aan de algemene hbo-competenties, de Dublin descriptoren en de kaders van ELIA en Cumulus, internationale netwerken voor hoger kunstonderwijs. In competentiematrices zijn de oude en de nieuwe competenties uitgewerkt in gedragsindicatoren per beheersingsniveau. Het Onderzoeksinstituut IVA van de Universiteit Tilburg heeft de niveau-indicatoren getoetst aan het hbo-niveau en is positief over de uitwerking van de competenties in gedragsindicatoren. De eindkwalificaties van de opleiding zijn opgenomen in bijlage 1.

De opleiding hanteert vanaf 2012-2013 de landelijke *Kennisbasis Beeldende Kunst & Vormgeving, Lerarenopleidingen Beeldende Kunst & Vormgeving (HBO-raad, januari 2012)*. Hierin zijn de nieuwe competenties uitgewerkt naar vakinhoud, vakdidactiek en onderwijskunde.

De opleiding voert vanaf 2012-2013 een nieuw curriculum in, dat aansluit op de nieuwe competenties. In 2013-2014 volgen de studenten van de studiejaren 1, 2 en 4 het nieuwe curriculum. Studietoestand 3 volgt hiermee in 2014-2015. De deeltijdopleiding volgt een eigen curriculum op basis van de KVDO-competenties van 2004, dat na 2015 wordt vernieuwd.

De afstemming van de competenties op de actuele beroepspraktijk wordt, behalve in het KVDO, geborgd door de externe deskundigen in de beroepenveldcommissie van de opleiding DBKV en door een vierjaarlijkse toets op de eindkwalificaties van de WdKA door ELIA. De pedagogisch-didactisch aspecten worden geëvalueerd in de toetscommissie, de curriculumcommissie, de opleidingscommissie, in studentenkwaliteitszorggesprekken, modulemetingen, de NSE-enquête, de HBO-monitor en (sinds 2012) in internationale peer reviews (zie voor de kwaliteitsborging ook standaard 2). Deze commissies vervullen naar de mening van het panel een zinvolle rol ten aanzien van de opleiding.

De identiteit van de opleiding DBKV in Rotterdam wordt gekenmerkt door een gerichtheid op media, door aandacht voor de binnen- én buitenschoolse beroepspraktijk en door aandacht voor grootstedelijke thema's, zoals culturele diversiteit, migratie en sociaal economische ongelijkheid. De opleiding wil dit vormgeven door meer accent te leggen op ondernemerschap door middel van projectmatig onderwijs, door het Rotterdams Onderwijs Model, door aandacht voor onderzoeksvaardigheden vanaf het begin van de studie, door meer samenwerking met externe partners, door intensieve samenwerking met andere opleidingen van de WdKA (Vormgeving, Autonome Beeldende Kunst en Vrijtijdsmanagement) en door versterking en formalisering van de banden met de lectoraten en kenniskringen (zie verder Standaard 2). Het panel herkent deze profilering in het bijzonder in het nieuwe curriculum (zie standaard 2). De opleiding stelt zelf vast dat de herkenbaarheid van het grootstedelijke profiel meer aandacht verdient.

De opleiding biedt met ingang van het studiejaar 2013-2014 drie uitstroomprofielen aan: autonomous practices, social practices en commercial practices. De reden daarvoor is dat de markt breder is geworden. Voorheen ging ongeveer 70% van de afgestudeerden naar het voortgezet onderwijs, maar in toenemende mate komen ze nu ook terecht in andere vormen van onderwijs. Ook krijgen zij steeds vaker ontwikkelingsfuncties of beginnen ze een eigen praktijk. Bij de uitstroomprofielen kunnen de studenten kiezen voor welke markt ze zich willen specialiseren. De opleiding biedt de student op deze wijze naar de mening van het panel duidelijke keuzemogelijkheden, die aansluiten op de actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk. De opleiding stimuleert in alle keuzeprofielen een ondernemende en lerende attitude bij studenten en equipeert hen daarmee voor een sterk veranderend werkveld.

Overwegingen en conclusie

De opleiding sluit voor beide varianten aan op de landelijke eindkwalificaties van het landelijk overleg van de kunstvakdocentenopleidingen (KVDO). Deze zijn getoetst aan de algemene hbo-competenties, de Dublin descriptor, de SBL-competenties en aan de internationale kaders van ELIA en Cumulus. De opleiding heeft de nieuwe eindkwalificaties op zorgvuldige wijze uitgewerkt naar drie beheersingsniveaus gedurende het onderwijsprogramma, die zijn gespecificeerd naar gedragsindicatoren.

De niveaus en gedragsindicatoren zijn getoetst door het Onderzoeksinstituut IVA van de Universiteit Tilburg. De opleiding sluit tevens aan bij de landelijke Kennisbasis DBKV uit 2012.

De opleiding kiest voor een duidelijke profilering, onder meer in haar gerichtheid op media, op de buitenschoolse beroepspraktijk naast de binnenschoolse en op de ontwikkeling van een onderzoekende en ondernemende houding. Deze profilering is herkenbaar in het onderwijsprogramma, in het bijzonder in het nieuwe curriculum.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Beknopte beschrijving van het programma

De opleiding kent een voltijd en een deeltijd variant. De laatste heeft een regulier vierjarig traject en een tweejarig traject voor zij-instromers met een hbo-kunstopleiding.

Met ingang van 2012-2013 is in het eerste jaar van de voltijd een nieuw curriculum ingevoerd, gebaseerd op de KVDO-competenties 2013. In 2013-2014 wordt in de leerjaren 1, 2 en 4 het nieuwe curriculum uitgevoerd, vanaf 2014-2015 wordt het volledige programma volgens de nieuwe opzet uitgevoerd. De deeltijd variant heeft een eigen programma dat afwijkt van het voltijd programma. Het deeltijd programma is tot en met 2015 gebaseerd op de KVDO-competenties van 2004 (zie standaard 1).

In het voltijd programma bestaat elk studiejaar uit vier onderwijsperioden, kwartalen. Elke periode heeft een thema, waaraan binnen de verschillende vakken aandacht wordt besteed en dat sturend is voor het onderwijs in die periode. Het gaat om beeldende vakken en om vakken op het gebied van didactiek, onderwijskundig ontwerpen, psychologie en theorie beeldende kunst en vormgeving. In het tweede jaar zijn er twee microstages (samen 4 EC) en wordt aandacht besteed aan onder meer artistiek onderzoek en een domeinproject. In het derde jaar worden 16 EC aan stages besteed en zijn er vakken en projecten op beeldend gebied en op het gebied van vakdidactiek, onderwijskunde en kunsttheorie. Het eerste halfjaar van het vierde jaar wordt besteed aan minoren, het laatste halfjaar aan het afstuderen in de vorm van een stage (LIO) en onderzoek en van een praktijkopdracht. In alle jaren is tijd gereserveerd voor studieloopbaancoaching (SLC). Op drie momenten vindt een integraal assessment plaats op alle competenties: na kwartaal 6 op niveau 1, na kwartaal 12 op niveau 2 en na kwartaal 15 op niveau 3.

De opleiding onderscheidt vier domeinen: In Transit, Public Space, Open Source, Experience Strategies. In de keuzevakken (kwartaal 2 – 6), in domeinprojecten (kwartaal 7 – 10) en in minoren (kwartaal 13 en 14) kunnen studenten kennismaken met andere voor het vakgebied relevante onderwerpen. In de drie uitstroomprofielen (Autonomous Practices, Social Practices, Commercial Practices) kunnen studenten kiezen voor een bepaalde markt.

Door combinatie van domeinen en uitstroomprofielen ontstaan zo twaalf 'vraagstukken' waarbinnen studenten kennis kunnen verwerven en praktijkonderzoek kunnen doen.

Een studiejaar in de deeltijd opleiding bestaat uit twee semesters. Elk semester bestaat uit onderwijseenheden op het gebied van theorie, beeld, beroep en coaching. Stages vinden plaats in jaar 1 (2 EC), jaar 2 (2 EC), jaar 3 (8 EC) en jaar 4 (LIO, 11 EC). Ook in de deeltijdopleiding is elk jaar ruimte voor SLC, 2 EC per jaar. Het programma van de zij-instroom komt voor een belangrijk deel overeen met het derde en vierde jaar van de reguliere deeltijd.

In bijlage 2 zijn de curriculumoverzichten 2013-2014 opgenomen voor het voltijd programma en voor de beide deeltijd programma's.

Bevindingen

2.1 Inhoud van het programma

Relatie tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma

In de nota *Competentie- en professioneel toetsen, Toetsbeleid en toetsplannen 2013-2014* is een overzicht opgenomen waaruit blijkt dat de vijf nieuwe competenties op een evenwichtige manier in het programma aan bod komen, verdeeld over de drie beheersingsniveaus. Het document *Curriculum Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (2013)* bevat voor elk van de zestien kwartalen een beknopte beschrijving, de leerinhouden (Body of Knowledge and Skills, BoKS), de leerdoelen, de gedragsindicatoren (uit de competentiematrix) en referenties naar literatuur en andere bronnen. Alle onderdelen van elk kwartaal zijn op dezelfde wijze uitgewerkt. Deze opzet is herkenbaar in het studiemateriaal dat het panel heeft ingezien. De eerste zes kwartalen zijn volgens deze opzet uitgewerkt.

De competentieontwikkeling van de student wordt integraal getoetst in de vorm van assessments na kwartaal 6 (niveau 1), kwartaal 12 (niveau 2) en kwartaal 15 (niveau 3).

Kennis en kunde

De inhoudelijke kern van het onderwijs bestaat uit drie hoofdonderdelen. Het eerste, 'Beeld', bestaat uit beeldontwikkeling, beeldprojecten, tekenen/schilderen en digitale media. Het onderdeel 'Beroep' wordt gevormd door vakdidactiek, onderwijskunde en de stages. Het derde onderdeel is 'Theorie': theorie beeldende kunst en vormgeving, kunstgeschiedenis en psychologie. Daarnaast is er studieloopbaancoaching en zijn er academiebrede keuzevakken (in jaar 1 en 2), domeinprojecten (in jaar 2 en 3) en minoren (in jaar 4).

Het beeldende proces betekent voor de opleiding het vormgeven aan je persoonlijke fascinatie. Gedurende het programma werken de studenten aan diverse beeldende technieken en aan hun persoonlijke artistieke ontwikkeling. Ze leren een artistiek concept te ontwikkelen en dat in beeld vorm te geven. Dat beeld kan in aansluiting op ontwikkelingen in de moderne kunst breed zijn, bijvoorbeeld ook auditief. In hun ontwikkelingsproces zoeken ze referenties in de beeldende kunst en krijgen ze in bijeenkomsten inspiratie van docenten en medestudenten.

Het panel vindt dat er voldoende tijd aan de beeldende vakken en het beeldende proces wordt besteed en dat er sprake is van een geïntegreerd pakket. Studenten, zowel in de voltijd als de deeltijd, leren veel van de kunstvakken.

Vanaf het begin van de opleiding wordt aandacht besteed aan vakdidactiek en onderwijskundig ontwerpen. In de vakdidactiek krijgen studenten zinvolle, toegepaste opdrachten. Ze ontwerpen bijvoorbeeld lessenseries en doen een museumopdracht. Studenten leren het beroepenveld kennen door middel van stages. In het tweede kwartaal is er een breed oriënterende en observerende stage die studenten in duo's uitvoeren. Studenten ervaren dit als zinvol. De overige stages zijn individueel. In kwartaal 5 en 6 assisteert de student op de stageschool en geeft deels zelf les en/of verzorgt deels zelf educatieve programma's. In het derde jaar doet de student een participerende stage, waarin het accent ligt op het zelf ontwikkelen en verzorgen van lessen en educatieve programmaonderdelen en waarin de student geleidelijk meer verantwoordelijkheid krijgt. In de LIO-stage (leraar in opleiding) in het vierde jaar ontwikkelt en verzorgt de student zelfstandig lessen en/of kunsteducatieve programma's en projecten. Op basis van materiaalbestudering en gesprekken stelt het panel vast dat de stages op zinvolle manier worden vormgegeven. De leerdoelen voor de stages zijn duidelijk en de studenten doen veel relevante opdrachten. Ze worden geconfronteerd met de breedte van het beroepenveld, in mindere mate met de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. Vanaf het derde jaar zijn er geen stages meer in het basisonderwijs. Voltijdstudenten oriënteren zich in de regel breed, deeltijdstudenten specialiseren zich vaak eerder in het traject. De laatste tijd worden er meer mogelijkheden gecreëerd om de praktijkervaringen van de deeltijdstudenten in het onderwijs in te brengen en te gebruiken.

De theoretische component van het programma bevat theorie van de beeldende kunst en vormgeving, kunstgeschiedenis en psychologie. Studenten krijgen in deze vakken vrij veel stof en er wordt gebruik gemaakt van relevante literatuur op hbo-niveau. Het materiaal laat veel opdrachten zien en het is actueel. Studenten wordt aangeraden zich breed te oriënteren in de verschillende kunstzinnige disciplines. Zo doen ze excursies, gaan ze naar theater- en dansvoorstellingen en naar het Rotterdams Filmfestival. Daarbij krijgen ze gerichte opdrachten en schrijven ze er recensies over. Er wordt vrij weinig aandacht besteed aan projecten met andere kunstdisciplines.

Vanaf het eerste jaar wordt bij de student een onderzoekende en ondernemende houding gestimuleerd. Dat begint (in het nieuwe curriculum) in het eerste kwartaal met het thema 'Vragen stellen' en zet zich gedurende het jaar voort. Er wordt aandacht besteed aan mediatheekinstructie, observeren, verzamelen van beeld en bronnen, onderzoeksvragen formuleren, tekst- en beeldanalyse, literatuuronderzoek en onderzoekstechnieken als interviews, enquêtes en dergelijke. Studenten vertellen dat de onderzoekende houding in alle vakken terugkomt en dat het hen stimuleert om zelf na te denken. Vanaf het tweede jaar komen onderzoeksvaardigheden aan bod in de thematische projecten in kwartaal 5 en 6, in de keuzevakken, de domeinprojecten en in de minoren. Er is een samenwerking met de lectoraten Creating 010, Cultural Diversity en Communication in a digital age.

Studenten vertellen het panel zich gestimuleerd te voelen om onderzoek te doen en te zoeken naar vernieuwing. Ze zien een verband tussen het beeldende zoekproces en het onderwijskundige ontwerponderzoek, zoals ze dat bijvoorbeeld doen in het digitaal educatieve product (DEP). Het panel ziet in het accent op de onderzoekende en ondernemende houding van de student in het nieuwe programma een duidelijke verbetering ten opzichte van het oude. Daarin kwam onderzoek pas later in het programma, vanaf het derde jaar, expliciet aan de orde. Het panel ziet bij de docenten een groot draagvlak en enthousiasme voor de ingezette vernieuwingen. Zij willen dat de studenten zich verdiepen, onderzoekend en kritisch zijn en een open houding hebben. De studenten worden meer uitgedaagd. Het nieuwe programma vormt een meer samenhangend geheel dan voorheen. Door de projectmatige opzet zijn de vakinhouden per periode of semester meer op elkaar betrokken. Het panel herkent dit in het studiemateriaal. De opleiding onderzoekt hoe de thematische aanpak van de voltijdopleiding kan worden vertaald naar de deeltijd.

Behalve in de onderzoekende en ondernemende gerichtheid is de identiteit van de opleiding (zie standaard 1) herkenbaar in een aantal andere onderdelen van het programma. De profilering op mediagerichtheid is onder meer zichtbaar in het digitaal educatief project en in het project Mediacultuur, de aandacht voor de buitenschoolse educatieve beroepspraktijk in bijvoorbeeld het museumgidsenproject en in de minor Art and Mediating. In het nieuwe curriculum worden grootstedelijke thema's van Rotterdam meer verweven, bijvoorbeeld in de breed oriënterende en observerende microstages in kwartaal 2.

2.2 Vormgeving van het programma

Didactisch concept en werkvormen

De opleiding sluit zich aan bij de hogeschoolconcepten, het ROM (Rotterdamse Onderwijsmodel) en het OIIO (Outside In, Inside Out). De opleiding kiest voor competentiegericht en projectmatig onderwijs en voor domeinstudie naast vakstudie en legt nadruk op praktijkonderzoek. Hierin komt een aantal accenten in de profilering van de opleiding terug.

Met de invoering van competentiegericht onderwijs in de periode 2007 tot 2013, is de verbinding van de vakken met de competenties aangegeven en zijn leerdoelen per vak geformuleerd (zie hierboven). Het projectmatig werken is in het nieuwe curriculum versterkt: studenten doen per kwartaal een thema-project en werken ook in de vakken veel in (taak)groepen aan projecten. Uit gesprekken maakt het panel op dat de inbreng van de studenten in de groepen goed wordt bewaakt. Het panel constateert dat het oude curriculum sterk opdrachtgestuurd was en dat het nieuwe curriculum gevarieerder is, meer vertrekt vanuit problemen en meer ruimte geeft aan de onderzoekende kant. De opleiding kiest voor een activerende didactiek en gebruikt daarbij passende werkvormen, zoals discussies, groepsopdrachten, het organiseren van presentaties en excursies et cetera. Daarnaast zijn er, met name in de theorievakken, colleges. Naar aanleiding van opmerkingen van studenten over het nieuwe eerste studiejaar worden de theorievakken meer praktijkgericht uitgewerkt.

Begeleiding van studenten

De studenten worden in de lessen en projecten en in de beoordelingsgesprekken begeleid door de docenten. Daarnaast worden ze structureel begeleid door een studieloopbaancoach. Dat gebeurt informeel en groepsgericht in lessen SLC, in de voltijd 2 lessen van 50 minuten per week per klas, in de deeltijd 25 minuten per week per klas. De persoonlijke studievoortgang wordt individueel besproken. Verder kunnen studenten terecht bij een studentendecaan en bij een vertrouwenspersoon. Studenten uiten tegenover het panel hun tevredenheid over de begeleiding door de docenten en de studieloopbaancoaches. Dit blijkt ook uit evaluaties. De studieloopbaancoach speelt een actieve rol, ook bijvoorbeeld bij de keuze van de stageplek voor de LIO-stage en van de minor. Met de student kijkt hij of de plek past bij zijn profiel. De studenten zijn positief over de manier waarop ze tijdens de stages door de opleiding worden begeleid. Binnen de studieloopbaancoaching werken de studenten met een ontwikkelingsportfolio, op basis waarvan er na de kwartalen 6, 12 en 15 competentieassessments worden afgenomen. Studenten zijn lovend over het persoonlijk contact met de docenten, ze worden goed gevolgd en kunnen zich niet verstoppen. De studenten zijn veel op de opleiding en besteden behoorlijk veel tijd aan hun studie. Het aantal contacturen loopt van het eerste tot het vierde jaar geleidelijk af van ongeveer 22 tot 10 uur (zie hoofdstuk 1: Basisgegevens). De deeltijdstudenten hebben twee avonden en een hele dag in de week les.

Verskillende leerroutes

Naast de voltijdvariant biedt de opleiding een deeltijdvariant aan, die bestaat uit een regulier vierjarig programma en een tweejarig programma voor zij-instromers met een hbo-kunstopleiding. Deze laatste studenten krijgen via de examencommissie vrijstelling voor de beeldende vakken. In het algemeen kunnen studenten, voltijd en deeltijd, vrijstellingen aanvragen bij de examencommissie. De deeltijdstudenten volgen geen keuzevakken en geen minor, totaal 42 EC. Door hun werkervaring studeren ze sneller. Ze brengen hun werkervaring in de lessen in. Daartoe worden ze de laatste jaren meer door de opleiding gestimuleerd. Het onderwijs aan de deeltijdstudenten, in het bijzonder de zij-instroom, is meer praktijkgericht en vraaggericht dan in de voltijd. Onder voorwaarden kan de beroepspraktijk van de deeltijdstudent vervangend zijn voor de stage.

Het selectiebeleid is de laatste jaren aangescherpt. Potentiële studenten werken op de opleiding een dag lang aan een opdracht, die aan het eind van de dag wordt beoordeeld samen met het portfolio dat ze moeten meenemen. Ruim 50% wordt geschikt bevonden. De anderen krijgen een advies welke opleiding beter zou passen. De opleiding is bezig met het ontwikkelen van een gericht beleid om de instroom van allochtonen te stimuleren.

2.3 Kwaliteit van het personeel

De opleiding wordt verzorgd door 22 docenten in een formatieomvang van 12,3 fte (medio 2013). De helft van de aanstellingen is groter dan 0,5 fte. Dat is meer dan gemiddeld binnen de academie. Alle docenten hebben een afgeronde hbo-kunst of pedagogische opleiding, drie docenten hebben een dubbele opleiding. Vijf docenten hebben een universitaire opleiding, vijf anderen hebben een hbo-master. Vijf docenten volgen een hbo-masteropleiding, waarvan er twee in september 2013 zijn gestart.

Op dit moment (eind studiejaar 2012-2013) heeft dus 45% van de docenten een masteropleiding, na afronding van de nu lopende masteropleidingen is dat 70%. Het team DBKV wordt aangestuurd door een onderwijsmanager die lid is van het instituutsbrede managementteam. Daarnaast zijn er een afdelingsdocent met coördinerende taken en een onderwijsassistent met administratieve taken. De verhouding vaste - tijdelijke dienst is ongeveer 70%-30%.

Jaarlijks worden met docenten plannings- en evaluatiegesprekken gehouden. In de planningsgesprekken worden afspraken gemaakt over professionaliseringsactiviteiten. In de Persoonlijke Takentoeelingen wordt per kwartaal het aantal uren voor onderwijs, organisatie en professionalisering vastgelegd. Jaarlijks zijn er studiedagen en trainingen, zoals een assessortraining en een dag over projectmatig werken in 2012.

Het panel is op basis van de cv's en van gesprekken zeer positief over de kwaliteit van het docententeam. Afgestudeerden en studenten zijn lovend over de kwaliteit van hun docenten en zien hen als rolmodel. Ze staan open voor feedback en ze creëren een sfeer van openheid. Veel docenten zijn uitvoerend kunstenaar, dat is inspirerend. Volgens de NSE 2012 en HBO-monitor 2012 hebben de docenten veel kennis van de vakinhoud en van de praktijk. Het team vertegenwoordigt een goede spreiding over de verschillende vakken. Recent zijn er nieuwe docenten bij gekomen op bijvoorbeeld het gebied van mediatechniek. De ervaring in het artistieke en in het educatieve domein is ruimschoots aanwezig. De docenten werken goed samen en stemmen vooral na de curriculumverandering veel af, bijvoorbeeld op het gebied van onderzoek. Dat leidt tot meer samenhang in het programma, ze spelen in hun lessen op elkaar in. Ze kennen het werkveld, ze zijn allemaal stagebegeleider. Docenten DBKV treden op als sparring partner voor docenten van andere opleidingen binnen de academie. Twee docenten zijn betrokken bij het lectoraat. Een van hen ondersteunt tevens een universiteit in India bij het leren van het designproces. Een aantal studenten heeft daaraan meegewerkt.

2.4 Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding maakt gebruik van drie theorielokalen, drie beeldlokalen, een praktijkruimte, een medialokaal en een schilderlokaal. Studenten kunnen voor zelfstudie gebruik maken van een computerlokaal. De opleiding kan verder beschikken over werkplaatsen voor animatie, mode en textiel, hout, metaal, keramiek, grafisch werk en typografie. Daarnaast is er een opnamestudio voor fotografie en audiovisuele producties en een montagestudio voor beeld en geluid. Verder zijn er specifieke voorzieningen als een lasercutter, een 3d-printer en een 3d-frees. De academie beschikt over een mediatheek met boeken en tijdschriften, cd's, dvd's, databanken en met toegang tot HR-mediatheken en de gemeentebibliotheek. Met ingang van 2014-2015 zullen er stations beschikbaar zijn, leer- en werkomgevingen waar studenten onderzoek doen, experimenteren en werken aan de realisering van werkstukken. Elk station beschikt over eigen faciliteiten (computers, machines, gereedschappen) en er zijn vakkundige instructeurs ter plaatse. Voor presentaties en exposities maakt de academie gebruik van verschillende organisaties en podia in de stad. Het panel heeft op basis van een bezichtiging en gesprekken een positieve indruk over de kwaliteit van de voorzieningen. Studenten maken veel gebruik van de werkplaatsen en de mediatheek. Hun beeldend werk maken ze deels thuis en deels op de academie.

Het panel vindt dat de ontwikkeling van stations goed aansluit op de vormgeving van het nieuwe curriculum. Studenten merken op dat het intranet niet altijd goed functioneert en dat het soms ontbreekt aan specifieke software.

2.5 Hoe wordt de kwaliteit van de samenhangende onderwijsleeromgeving gewaarborgd?

Sinds het aantreden van de nieuwe academiedirectie (februari 2011) is er een onderwijsvernieuwing in gang gezet bij alle opleidingen van de WdKA. Voor de opleiding DBKV is met ingang van 2012-2013 een nieuw curriculum ingevoerd. Na 2014-2015 zal het nieuwe curriculum geheel ingevoerd zijn. De wijze waarop het veranderingstraject is ingezet en ingericht verdient lof. Het proces wordt zorgvuldig gestuurd en gemonitord. Doordat de medewerkers vanaf het begin bij de vernieuwing zijn betrokken en voor ontwikkeltaken zijn gefaciliteerd, is er sprake van een groot draagvlak voor de veranderingen. Het panel constateert bij het docententeam commitment. Het totale proces wordt op academieniveau aangestuurd door de directie en het afdelingsoverleg. Inhoudelijk en onderwijskundig is de vernieuwing uitgewerkt door een ontwikkelteam. Inmiddels zijn de inhoudelijke ontwikkeltaken voor de opleiding DBKV, die de vernieuwing een jaar eerder invoert dan de andere opleidingen, overgenomen door de curriculumcommissie van de opleiding DBKV. Deze zet de kaders uit en monitort en evalueert de implementatie. Het panel stelt vast dat de commissie haar werk uitstekend verricht. Er zijn zogenoemde sprintweken in het leven geroepen, waarin de docenten het volgende kwartaal gezamenlijk voorbereiden. Elk kwartaal heeft een coördinerend docent. Aanvankelijk werden de sprintweken alleen voor de voltijd georganiseerd, maar inmiddels gebeurt dit ook voor de deeltijd. Hoewel de vernieuwing van de deeltijd is voorzien vanaf 2015, probeert men zoveel mogelijk vernieuwingen in de voltijd al mee te nemen in de deeltijd.

De beroepenveldcommissie van de opleiding DBKV wordt door de curriculumcommissie geraadpleegd over de ontwikkelingen in het werkveld en over wat men verwacht van de toekomstige afgestudeerden. Leden van de commissie vertellen het panel dat de studenten de laatste tijd veel breder worden opgeleid en met nieuwe ideeën en lesmethoden komen, zowel in het binnenschoolse als het buitenschoolse veld. De commissie wordt goed bij de opleiding betrokken.

De WdKA kent een gezamenlijke opleidingscommissie voor alle kunstopleidingen. Deze bestaat uit docenten en studenten en komt enkele keren per jaar bijeen. De commissie heeft in februari 2013 een advies uitgebracht over de curriculumvernieuwing binnen de academie. Zij toont zich positief over de vernieuwingen en geeft een aantal aanbevelingen.

De toetscommissie, voor alle kunstopleidingen binnen de WdKA, is door de examencommissie gemandateerd om de kwaliteit en het niveau van de toetsing te waarborgen. Zie hiervoor standaard 3.

Overwegingen en conclusie

De opleiding biedt een onderwijsprogramma aan dat goed aansluit op de eindkwalificaties. Met name in het nieuwe programma wordt de relatie met de eindkwalificaties helder gelegd. De studenten krijgen een geïntegreerd pakket op het gebied van de beeldende vakken aangereikt en vakdidactiek en onderwijskundig ontwerpen worden op een zinvolle manier aangeboden.

Vanaf het begin van de opleiding worden de studenten via stages in aanraking gebracht met de beroepspraktijk. Daarin is een goede opbouw gebracht van een oriënterende stage via een participerende stage naar een stage als leraar in opleiding (LIO). De stages worden op een zinvolle manier ingevuld en dragen bij aan de ontwikkeling van de beroepsgerichte competenties van de studenten. Ze bestrijken de breedte van het beroepenveld, in mindere mate de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. In de theoretische vakken, zoals theorie van de beeldende kunst en vormgeving, kunstgeschiedenis en psychologie, krijgen de studenten vrij veel stof aangeboden. Deze is van goed niveau, relevant en actueel. In het nieuwe curriculum staat vanaf het begin de ontwikkeling van een onderzoekende en ondernemende houding centraal. De studenten worden uitgedaagd een nieuwsgierige, onderzoekende, kritische en open houding te ontwikkelen. Door de projectmatige en thematische opzet van het onderwijs worden de vakinhouden per periode of semester op elkaar betrokken. De opleiding hanteert een activerende didactiek met de daarbij behorende werkvormen. Het onderwijs in het nieuwe curriculum vertrekt vanuit problemen, daar waar het oude curriculum meer opdrachtgestuurd was. Dit laatste geldt overigens nu nog voor de deeltijdopleiding, die geleidelijk wordt aangepast in de richting van de nieuwe vorm die in de voltijd grotendeels is ingevoerd. Het panel is zeer positief over de kwaliteit van de docenten, zowel vakinhoudelijk als didactisch. Studenten zijn lovend over de betrokkenheid en openheid van de docenten en over de wijze waarop ze door de docenten en studieloopbaancoaches worden begeleid. De opleiding beschikt over voldoende specifieke voorzieningen, zoals werkplaatsen, studio's en apparatuur. De ontwikkeling van stations sluit goed aan bij het onderwijs in het nieuwe curriculum.

Het panel is positief over de inhoud en de vormgeving van het onderwijs. Het heeft veel waardering voor de doorgevoerde vernieuwingen en voor de wijze waarop deze zijn ingezet en worden aangestuurd. Docenten voelen zich zeer betrokken bij de ontwikkeling en dragen daar actief aan bij. Dat blijkt uit de geleverde kwaliteit van het onderwijs en uit de wijze waarop ze participeren in de diverse overlegorganen binnen de opleiding.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De Willem de Kooning Academie heeft haar toetsbeleid vastgelegd in de nota *Competentien en professiegericht toetsen, Toetsbeleid en toetsplannen (WdKA, 2012-2013 en 2013-2014)*. Daarin zijn de uitgangspunten en de vormgeving van het beleid helder uitgewerkt. De toetsen zijn selecterend, diagnosticerend of kwalificerend. Selecterende toetsen hebben betrekking op toelating tot een volgende studiefase. Op basis van een kwalificerende beoordeling worden aan een onderwijseenheid studiepunten toegekend. Aan een diagnosticerende beoordeling zijn geen studiepunten verbonden, maar het is een voortgangscntrole die inzicht geeft in de prestaties op een deelgebied binnen het onderwijsprogramma.

De opleiding DBKV stelt op basis van de beleidsnota van de WdKA jaarlijks een toetsplan op. In het toetsplan is onder meer uitgewerkt op welk niveau de competenties in de verschillende onderwijseenheden worden beoordeeld.

Toetsvormen en beoordeling

Bij instroom doet de student een selecterend toelatingsassessment (competentieniveau 0). Om toegelaten te worden tot het tweede studiejaar moet hij tenminste 48 EC hebben behaald, voor het derde studiejaar moet de propedeuse zijn behaald. Aan het eind van kwartaal 6, 12 en 15 wordt een integraal competentieassessment afgenomen over alle competenties, respectievelijk op de niveaus 1, 2 en 3. Deze hebben een diagnosticerende en kwalificerende functie. De student krijgt een voortgangsadvies.

In het nieuwe curriculum worden de kwartaalprojecten integraal beoordeeld (kwalificerend). Daaraan zijn maximaal drie diagnostische deoltoetsen verbonden, die gekoppeld zijn aan leerdoelen. De studiepunten worden toegekend bij de integrale kwalificerende beoordeling van het gehele project, waarbij de deoltoetsen eenmaal tellen en de eindpresentatie tweemaal. De projectbeoordeling wordt uitgevoerd door tenminste een van de projectbegeleiders en door één andere docent. De separate onderwijseenheden die naast de kwartaalprojecten als zelfstandige onderdelen zijn opgenomen, worden beoordeeld in kwalificerende werkbeoordelingen: algemene theoriemodulen, keuzemodulen, minoren, stages en uitwisselingen, studieloopbaancoaching en vakbeoordelingen (studiejaar 3 oud). De docent, studieloopbaancoach of stagebegeleider bespreekt individueel met de student diens voortgang binnen het vak. De leerdoelen zijn daarbij leidend, de beoordeling wordt vastgelegd op een beoordelingsformulier waarvan de student een afschrift krijgt. De docent verwerkt de cijfers in Osiris.

In het oude curriculum voltijd en in de deeltijd vinden op dezelfde wijze individuele kwalificerende vakbeoordelingen plaats. Hier worden bovendien diagnosticerende tussenbeoordelingen afgenomen, steeds halverwege het semester. De resultaten worden doorgegeven aan de afdelingscoördinator en de studieloopbaancoach, die alle studenten bespreken en eventueel afspraken maken over vervolgstappen.

Aan het eind van elk semester in de propedeuse en aan het eind van het tweede en derde studiejaar geeft de student een presentatie van zijn werk van de afgelopen studieperiode. In de docentenvergadering wordt op basis hiervan een advies geformuleerd over de voortzetting van de studie. De stages worden beoordeeld aan de hand van het stageverslag, het stagebezoek en het advies van de externe stagebegeleider. Aan het eind van de studie presenteert de student de onderdelen van de afstudeerfase aan een eindexamencommissie (zie hieronder).

De opleiding maakt gebruik van diverse toetsvormen. Naast de eerder genoemde assessments en presentaties maken studenten veel opdrachten (individueel en in groepen), schriftelijke toetsen (met open vragen en multiple choice), digitale toetsen en mondelinge toetsen.

Het panel stelt op basis van materiaalbestudering en gesprekken vast dat de opleiding een mooie variatie aan toetsen gebruikt. Studenten noemen als voorbeelden: essays, tijdschriften maken en het presenteren van het beeldend werk, waarbij ze op het proces moeten reflecteren in gesprekken met docenten en studenten. De beoordelingen zijn terecht en er wordt goede feedback gegeven. De beoordelingsformulieren geven de eisen duidelijk weer. Studenten weten waarop ze worden beoordeeld en ze hebben veel aan de feedback die ze krijgen. Dat is een verbetering ten opzichte van de toetsen in het oude curriculum, waar de beoordelingscriteria en de relatie met de competenties volgens de *NSE* en de *HBO-kunstenmonitor* minder duidelijk was. Het panel vindt de toetsen en opdrachten relevant, duidelijk en van een passend niveau. Docenten geven aan dat de lat in het nieuwe curriculum hoger ligt dan in het oude, er wordt meer van de studenten gevraagd. Studenten moeten de competentieassessments zelf aanvragen, want het gaat om hun eigen ontwikkeling. Het idee is deze assessments ook in de deeltijdopleiding te gaan toepassen. Het panel stelt vast dat de opleiding de studenten tijdens de LIO-stages in voldoende mate volgt. De stage-instelling rapporteert over de voortgang en het functioneren van de student en geeft haar eindbeoordeling op een formulier met duidelijke criteria. Deze beoordeling is een sterke indicatie voor de competentieontwikkeling van de student en wordt meegenomen in de uiteindelijke beoordeling en de feedback door de stagedocent. De opleiding geeft aan dat zij de competentieontwikkeling tijdens de stage nog beter zou kunnen monitoren. Het vooronderzoek voor het DEP wordt naar de mening van het panel goed begeleid en wordt duidelijk beoordeeld. Het moet met een voldoende zijn afgerond voordat de student het onderzoek kan voortzetten.

Borging

De academiebrede examencommissie en toetscommissie zijn in belangrijke mate verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling. In beide commissies zitten vertegenwoordigers van de verschillende opleidingen.

De toetscommissie heeft alle toetsen van het eerste jaar van het nieuwe curriculum doorgelicht en heeft een steekproef genomen van eindproducten. De docenten werken veel samen bij het maken en het beoordelen van toetsen. In 2012-2013 zijn twee workshops gegeven aan alle docenten over hoe studenten te informeren over de aard en opzet van de toetsen en over het geven van feedback. Het Onderzoeksinstituut IVA van de Universiteit van Tilburg heeft de kwaliteit van de toetsing en examinering van de opleidingen van de WdKA in 2011-2012 onderzocht. Daaruit blijkt dat de toetskwaliteit op orde is en dat de toetsen voldoen aan de eisen van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. De landelijke eindkwalificaties zijn volgens het instituut daadwerkelijk de basis voor de toetsing en examinering.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Tot en met het studiejaar 2012-2013 bestaat de afstudeerfase uit vier beroepsgerichte afstudeeropdrachten: de LIO-stage, het Beeld-project, het Digitaal Educatief Project (DEP) en de Excursie (alleen voltijd). In een overzicht in de kritische reflectie laat de opleiding zien dat alle eindkwalificaties verspreid over deze vier producten worden beoordeeld op eindniveau. De studenten worden individueel beoordeeld. Het DEP kan in twee- of drietallen worden uitgevoerd, maar dan moet ieders aandeel duidelijk in de opzet zijn omschreven. Daarvoor moet elke student een eigen vraag formuleren en beantwoorden, waaruit zijn eigen inbreng blijkt. Bovendien houden de studenten een logboek bij. Ongeveer zes weken vóór het eindexamen vindt een groenlicht beoordeling plaats op basis van een presentatie. De eindexamenbegeleiders spreken zich dan uit over de kans van slagen van de student. De projecten moeten nagenoeg voltooid en van voldoende kwaliteit zijn en de tekst van de scriptie moet in grote lijnen gereed zijn en goedgekeurd zijn door de scriptiebegeleider. Afgestudeerden geven aan dat in de groen licht sessies flink wordt doorgevraagd over de koppeling tussen het beeldproject, het DEP en de LIO-stage. Het eindexamen wordt afgenomen door een eindexamencommissie, die bestaat uit minimaal twee docenten en een of meer extern deskundigen.

In het nieuwe curriculum (voltijd vanaf studiejaar 2013-2014) is er aan het eind van kwartaal 15 een eindassessment. Dit wordt afgenomen op basis van een portfolio waarin de student moet aantonen dat hij alle competenties op eindniveau heeft ontwikkeld. Het wordt afgenomen door twee assessoren.

In kwartaal 16 worden de eindproducten beoordeeld door twee docentbegeleiders onder het toezien oog van een extern deskundige. Zowel de interne als de externe examinatoren worden benoemd door de examencommissie.

Het panel heeft van 21 afgestudeerden het eindwerk gezien: beeldend eindwerk, digitale educatieve producten en verslagen van LIO-stages (afstudeertraject oud curriculum). Het betrof werk van 7 afgestudeerden in 2012 en 14 afgestudeerden in 2013, verdeeld over de voltijd- en de deeltijdopleiding, regulier en zij-instroom. Het panel heeft met een aantal van deze afgestudeerden en met hun beoordelaars gesproken.

Het panel stelt vast dat alle afgestudeerden de eindkwalificaties op bachelorniveau hebben gerealiseerd. Het ziet geen opvallende verschillen tussen de voltijd en de reguliere deeltijd en de zij-instroom.

Het beeldend werk laat zien dat de studenten in staat zijn hun persoonlijke fascinatie artistiek te vertalen. Het beeld past bij het ontwikkelde concept en is van voldoende artistiek niveau. Het ontwerponderzoek van het DEP is van voldoende gehalte. De producten laten een methodische aanpak zien, waarin een hoofdvraag en deelvragen herkenbaar zijn en waarin testfasen worden doorlopen. De onderzoeksmethodologische diepgang is in het algemeen beperkt. De producten in de fase van het vooronderzoek laten zien dat de studenten moeite hebben met een zorgvuldige methodische aanpak, het werk is vaak slordig. Het vooronderzoek wordt serieus beoordeeld en voorzien van goede feedback. Het moet voldoende zijn voordat de student het onderzoek mag voortzetten. De eindproducten tonen de ontwikkeling van de studenten ten opzichte van het vooronderzoek. De stageverslagen zijn naar de mening van het panel van voldoende niveau. De studenten werken aan concrete opdrachten. De schriftelijke reflecties kunnen soms nog aan diepgang winnen. Op basis van de gevoerde gesprekken heeft het panel de indruk dat de studenten goed in staat zijn te reflecteren op hun werk.

In het gesprek met het panel geven afgestudeerden aan dat zij breed opgeleid zijn voor het docentschap in de beeldende kunst en vormgeving. Onderwijs en kunst worden in de opleiding samengebracht, studenten krijgen een open blik en worden uitgedaagd. Ze krijgen de basis aangereikt om te kunnen functioneren in het brede werkveld, binnen- en buitenschools. In het laatste deel van de opleiding kiezen ze voor een werkveld of specialisatie. Meestal beginnen de pas afgestudeerde docenten DBKV niet meteen in de bovenbouw vo, maar enkelen hebben wel een stage in de bovenbouw gedaan. Leden van de beroepenveldcommissie merken tegenover het panel op dat de eisen die aan de studenten en de opleiding DBKV worden gesteld eigenlijk te breed zijn. Maar ze vinden dat de studenten de laatste jaren kundiger en breder worden. Ze komen met nieuwe ideeën en lesmethoden, zowel in het binnenschoolse als het buitenschoolse veld. Uit de *HBO-monitor 2012* blijkt dat na twee jaar meer dan 95% van de afgestudeerden aan het werk is. De *NSE 2013* en het *Alumnionderzoek WdKA 2013* geven een werkgelegenheidspercentage van 90%. Verder vinden studenten dat zij goed worden voorbereid op de beroepsloopbaan. Afgestudeerden waarderen de kwaliteit van de opleiding als ruim voldoende.

Het propedeuserendement van de opleiding is hoog: 70%. Het diplomarendement was het afgelopen jaar echter laag: 55%. Om het diplomarendement te verhogen wil de opleiding de propedeuseselectie verscherpen en is de toelating tot de opleiding strenger gemaakt (vergelijk paragraaf 2.2).

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een duidelijk uitgewerkt toetsbeleid, waarin ze onderscheid maakt in selecterende, diagnosticerende en kwalificerende toetsen. Voorafgaand aan de opleiding wordt een toelatingsassessment afgenomen en vervolgens worden na de kwartalen 6, 12 en 15 assessments afgenomen om na te gaan of de student alle competenties op de respectievelijke beheersingsniveaus 1, 2 en 3 heeft ontwikkeld. Alle kwartaalprojecten worden integraal beoordeeld, de separate onderwijseenheden worden beoordeeld in individuele kwalificerende werkbeoordelingen.

In de deeltijdopleiding zijn er eveneens individuele vakbeoordelingen, naast diagnosticerende tussenbeoordelingen. Het panel is positief over de kwaliteit en de variatie van de toetsen. De beoordelingen zijn adequaat en gebeuren aan de hand van duidelijke criteria. De opleiding heeft voldoende zicht op de competentieontwikkeling van de student tijdens de stages. De kwaliteit van de toetsing en beoordeling wordt in voldoende mate bewaakt door de examen- en toetscommissie.

Het panel is van mening dat de studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. De kwaliteit van het beeldend werk is van voldoende artistiek niveau en ook de kwaliteit van de stageproducten is voldoende. Studenten blijken mondeling goed in staat te zijn te reflecteren op hun werk, schriftelijk zijn de reflecties vrij beschrijvend. De kwaliteit van het digitaal ontwerponderzoek is voldoende. De producten laten in voldoende mate een methodische aanpak zien, de onderzoeksmethodologische diepgang is beperkt.

Uit de gesprekken van het panel en uit evaluatieonderzoek komt naar voren dat de afgestudeerden voldoende breed zijn opgeleid voor het docentschap in de beeldende kunst en vormgeving. Vanuit het werkveld wordt opgemerkt dat de studenten de laatste jaren kundiger en breder worden.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel	
	Voltijd	Deeltijd
1 Beoogde eindkwalificaties	Goed	Goed
2 Onderwijsleeromgeving	Goed	Goed
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Op basis van de oordelen op de standaarden en de beslisregels van de NVAO beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van de Hogeschool Rotterdam als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding, in het verlengde van de ingezette onderwijsvernieuwing, enkele aanbevelingen om de kwaliteit van de opleiding verder te verhogen.

1

Het panel adviseert de opleiding verdere aandacht te geven aan de voorbereiding van de studenten op hun mogelijkheden om te functioneren in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs.

Het adviseert tevens aandacht te besteden aan interdisciplinaire onderwijsprojecten met andere kunstdisciplines.

(standaard 2)

2

Het panel adviseert de opleiding de nieuwe aanpak ten aanzien van het ontwikkelen van de onderzoeksvaardigheden van studenten verder voort te zetten. Door vanaf het begin van de opleiding studenten middels een systematische onderzoekslijn vertrouwd te maken met onderzoeksvaardigheden is te verwachten dat de onderzoeksmatige kwaliteit van de eindproducten verder zal toenemen.

(standaard 2 en 3)

3

De docenten zijn vanaf het begin goed bij de onderwijsvernieuwing betrokken en voor ontwikkeltaken gefaciliteerd. Het is zaak de kwaliteit en de betrokkenheid van het docententeam te blijven ondersteunen middels professionalisering en facilitering met het oog op de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

(standaard 2)

4

Om studenten af te leveren die voorbereid zijn op het werken in een breed beroepenveld in de grootstedelijke context zou de opleiding de aandacht onder meer kunnen richten op het scouten van studenten die passen in deze grootstedelijke context.

(standaard 2)

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

CONVERSIE COMPETENTIES DBKV
 'oude' (verticaal) beroepscompetentieset
 'nieuwe' (horizontaal) beroepscompetentieset
 vastgesteld door KVDO

	CREËREND VERMOGEN	(KUNST)PEDAGOGISCH EN DIDACTISCH VERMOGEN	OPERATIONALISEREND VERMOGEN	VERMOGEN TOT SAMENWERKING	COMMUNICATIEF VERMOGEN	REFLECTIEF VERMOGEN	VERMOGEN TOT GROEI	OMGEVINGSGERICHTHEID
ARTISTIEK COMPETENT	x	X						
PEDAGOGISCH DIDACTISCH COMPETENT		X	x					
INTERPERSOONLIJK COMPETENT			x	x	x			
OMGEVINGSGERICHT COMPETENT							x	x
KRITISCH REFLECTIEF COMPETENT						x	x	

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving voltijd jaar 1

ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Onderwijsperiode 1		Onderwijsperiode 2		Onderwijsperiode 3		Onderwijsperiode 4		Praktische oefening
				weging	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	
SG	SLC	DBKSLC11	2	1	2		2		2		2	
SG	Keuzevakken		6	1			3		3		3	
KG	Vragen stellen	DBKVRA01	13									
	<i>Beeld & medialab</i>		5	1	5	O, P, V						
	<i>Theorie contextueel</i>		1	1	2	O						
	<i>Didactiek & instructie</i>		3	1	7	O, P						
	<i>Leerpsychologie</i>		2	1	2	O, S						
	<i>Vragen stellen</i>		2	1	1	O, P						
KG	Theorie bkv	DBKBKV01	2	1	2	O						
PG	Oriënteren	DBKORI01	10									
	<i>Beeldanalyse & Teken</i>		5	1		5	O, P, V					
	<i>Theorie contextueel</i>		1	1		2	O, P, S					
	<i>Media & educatie</i>		1	1		2	O					
	<i>Sociale psychologie</i>		1	1		2	O, V					
	<i>Oriënteren</i>		2	1		2	O, V					
KG	Theorie bkv	DBKBKV02	2	1			2	S				
KG	Conceptueel denken	DBKCON11	11									
	<i>Studio Beeld</i>		4	1				6	O, P, V			
	<i>Media & Teken</i>		3	1				4	O, P, V			
	<i>Didactiek & proces</i>		1	1				2	O, P, V			
	<i>Cognitieve psychologie</i>		1	1				2	O, V			
	<i>Conceptueel denken</i>		2	1				1	O, P			
KG	Theorie bkv	DBKBKV03	2	1				2	S			
KG	Activeren	DBKACT11	11									
	<i>Beeld & publiek</i>		3	1						5	O, P, V	
	<i>Mediatheorie & technologie</i>		3	1						4	O, V	
	<i>Teken</i>		2	1						3	O	
	<i>Onderwijskundig ontwerpen</i>		1	1						2	O, P, V	
	<i>Activeren</i>		2	1						1	O, V, P	
KG	Theorie bkv	DBKBKV04	1	1						2	O, V	
Totaal			60									

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving voltijd jaar 2

ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Weging	Onderwijsperiode 5		Onderwijsperiode 6		Onderwijsperiode 7		Onderwijsperiode 8		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
SG	SLC	DBKSLC2	2	1	2		2		2		2		
SG	Keuzevakken		6	1	2		2		2		2		
SG	Domeinproject	DBKDOM2	12	1					7		7		
PG	Pionieren	DBKPIO05	13										
	<i>Micro Stages</i>		2	1	2	O,P,V,GO							
	<i>Beroepsvraagstuk</i>		5	1	5	O,P,V,GO							
	<i>Kunstdisciplines</i>		6	1	7	O,P,V,GO							
PG	Competentie assessment niveau 1	DBKASS1	1	1				AS, PF					
KG	Professionaliseren	DBKPRO06	12										
	<i>Micro Stages</i>		2	1			2	O,P,V,GO					
	<i>Artistiek onderzoek</i>		5	1			8	O,P,V					
	<i>Kritische studies</i>		5	1			5	O,P,V					
KG	Integreren	DBKINT78	14										
	<i>Studio DBKV</i>		7	1				8	O,P,V,GO				
	<i>Studio DBKV</i>		7	1						8	O,P,V,GO		
Totaal			60										

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving voltijd jaar 3

	ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Semester 1		Semester 2		Onderwijsperiode 3		Onderwijsperiode 4		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	Toets	contacttijd x 50 min.	Toets	contacttijd x 50 min.	Toets	contacttijd x 50 min.	Toets	
		Semester 5		30									
Beeld	PG	Beeldproject 35	DBKBPR05	3	4	o,p,v							POA
	PG	Beeldonderzoek	DBKBOZ05	7	4	o,p,v							POA
Beroep	PG	Vakdidactiek 35	DBKVKD05	2	2	o,v,p							POA
	KG	Onderwijskunde 35	DBKOWK05	2	2	o,v							
	PG	Stage 35	DBKSTA05	5		o,v,as							POA
	PG	Stage Art & Mediating	DBKSAM05	3									
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching 35	DBKSLC05	1	2	o,v							
Theorie	KG	Kunsttheorie 35	DBKKTH05	2	2	o,v							
	PG	Art & Mediating	DBKART05	5	2	o,v,p							POA
		Semester 6		30	#VERW!				#VERW!		#VERW!		
Beeld	PG	Beeldproject 36	DBKBPR06	3			4	o,p,v					POA
	PG	Beeldonderzoek	DBKBOZ06	7			4	o,p,v					POA
Beroep	PG	Vakdidactiek 36	DBKVKD06	2			2	o,v,p					POA
	KG	Onderwijskunde 36	DBKOWK06	1			2	o,v					
	PG	Stage 36	DBKSTA06	5				o,v,as					POA
	PG	Stage Art & Mediating	DBKSAM06	3									
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching 36	DBKSLC06	1			2	o,v					
	SG	Integrale beoordeling 36	DBKITB06	1				as,p,o					POA
Theorie	KG	Kunsttheorie 36	DBKKTH06	2			2	o,v					
	PG	Art & Mediating	DBKART06	5			2	o,v,p					POA
				60									

Legenda

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht
NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving voltijd jaar 4

ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Weging	Onderwijsperiode 13		Onderwijsperiode 14		Onderwijsperiode 15		Onderwijsperiode 16		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
SG	SLC	DBKSLC4	2	1	1		1		1		1		
	Minor				14		14						
SG	onderzoeksproject		14	1				O, M, P					
SG	praktijkproject		14	1				O, M, P					
SG	minorpresentatie		2	1				M, P					
PG	Competentie assessment niveau 3	DBKASS3	14	1					AS, PF				
PG	Afstuderen	DBKAFS4	14										
	<i>Stage en onderzoek</i>		7	1					5	O, M, P, S	5		
	<i>Praktijkopdracht</i>		7	1					7	O, M, P, S	7		
Totaal			60										

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Docent beeldende kunst en vormgeving deeltijd, jaar 1

	ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Semester 1		Semester 2		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
		Semester 1		30					
Theorie	KG	Kunsttheorie- actualiteit & tendensen	DBKKTH21D	2	1				
	KG	Onderzoeksvaardigheden	DBKONZ01D	2	1				
	KG	Kunsttheorie	DBKKTH31D	3	2				
Beeld	PG	Medialab	DBKMDL01D	2	2	o,p			
	PG	Beeldproject	DBKBPR11D	6	4	o,p			
	PG	Werkplaatsinstructie hout, keramiek, metaal	DBKWPI11D	4	2	o,p			
Beroep	PG	Vakdidactiek -lesgeven	DBKVAK01D	5	2				
	KG	Leerpsychologie	DBKPSY01D	4	2				
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC01D	1	0,5				
	SG	Integrale beoordeling	DBKIBG01D	1					
		Semester 2		30					
Theorie	KG	Kunsttheorie	DBKKTH12D	5			2	o,v,s,p	
Beeld	PG	Digitale Media	DBKDEM02D	3			2	o	
	PG	Beeldproject	DBKBPR02D	5			4	o,p	
	KG	Tekenen & schilderen	DBKTES02D	4			3	o	
Beroep	PG	Vakdidactiek-lesvoorbereiding	DBKVAK12D	5			2		
	KG	Ontwikkelingspsychologie	DBKPSY02D	4			2		
	PG	Stage	DBKSTA22D	2				as,v,o	
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC02D	1			0,5		
	SG	Integrale beoordeling	DBKITB02D	1					
		Totaal		60					

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment

D= Digitale toets

MC= Multiple choice

M= Mondeling

O= Opdracht

P= Presentatie

S= Schriftelijk

S*= Herkansing schriftelijke toets

TWG= Toets werkgroep

PF= Portfolio

ST= Samengestelde toets

GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'

POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Docent beeldende kunst en vormgeving deeltijd, jaar 2

	ROM	Cursusnaam Semester 3	Cursuscode	sp	Semester 3		Semester 4		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
Theorie	KG	Kunsttheorie	DBKKTTH13D	5	2	o,v,s			
Beeld	PG	Beeldproject	DBKBPR03D	6	4	o,p			
	PG	Digitale Media	DBKDEM03D	2	2	o			
	KG	Noteren & Grafiek	DBKNOG03D	2	2	o,p			
	PG	Digitaal Beeld	DBKDIB03D	4	4	o,p			
Beroep	PG	Vakdidactiek -lessenseries ontwikkelen	DBKVAK13D	6	2				
	KG	Onderwijskunde	DBKOWS03D	4	2	o,v,s			
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC03D	1	0,5				
		Semester 4		30					
Theorie	KG	Kunsttheorie	DBKKTTH14D	4			2	o,v,s,p	
Beeld	PG	Beeldproject	DBKBPR24D	7			4	o,p	
	KG	Tekenen & schilderen	DBKTEK04D	4			3	o,p	
	PG	Digitale Media	DBKDEM04D	3			2	o,p	
Beroep	KG	Vakdidactiek-theoretisch	DBKVAK14D	4			1	o,v,p	
	KG	Onderwijskunde	DBKOWS14D	4			2	o,v,p	
	PG	Stage	DBKSTA14D	2				as,v,o	
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC04D	1			0,5		
	SG	Integrale beoordeling	DBKITB04D	1					
	Totaal			60					

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Docent beeldende kunst en vormgeving deeltijd, jaar 3

	ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Semester 5		Semester 6		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
Semester 5									
Theorie	KG	Kunsttheorie	DBKKTTH15D	5	2	o,v,s,p			
Beeld	PG	Beeldproject	DBKBPR15D	7	4	o,p			
Beroep	PG	Vakdidactiek-beroepsoriëntatie	DBKVAK15D	5	2				
	PG	Intervisie stage	DBKIVS15D	1	1	o,v,p			
	PG	Stage	DBKSTA15D	3		as,v,o			
	PG	Visie op beroep	DBKVIS05D	4	1	o,s			
	PG	Mediavaardigheden en educatie	DBKMED05D	4	2	o,p			
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBLSLC05D	1	0,5				
Semester 6									
Theorie	KG	Kunsttheorie	DBKKTTH16D	5			2		
	KG	Mediatheorie	DBKMDT06D	4			2	o,s	
Beeld	PG	Beeldproject	DBKBPR16D	9			4	o,p	
Beroep	KG	Vakdidactiek-onderwijsontwikkelingen	DBKVAK06D	4			2		
	KG	Intervisie stage	DBKIVS16D	1			1	o,v,p	
	PG	Stage	DBKSTA16D	5				as,v,o	
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC06D	1			0,5		
	SG	Integrale beoordeling	DBKITB06D	1					
Totaal				60					

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Docent beeldende kunst en vormgeving deeltijd, jaar 4

	ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Semester 7		Semester 8		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
		Semester 7		30					
Theorie	PG	Kunsttheorie	DBKKT07D	6	2	o,v,p			
Beeld	PG	Beeldproject	DBKBPR17D	6	4	o,v,p			
Beroep	KG	Onderwijskundig ontwerpen	DBKOWO07D	5	2	o,v,p			
	PG	Digitale didactiek	DBKVAK17D	5	2	o,v,p			
	PG	Intervisie stage	DBKIVS17D	1	1	o,v,p			
	PG	Stage	DBKSTA07D	6		as,v,o			
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC07D	1	0,5				
		Semester 8		30					
Theorie	PG	Kunsttheorie-digitaal educatief product	DBKKT08D	7			2	as,o,v,p	
Beeld	PG	Beeldproject	DBKBPR18D	7			4	as,o,v,p	
Beroep	PG	Digitale vakdidactiek-digitaal educatief product	DBKVAK18D	8			2	as,o,v,p	
	PG	Stage	DBKSTA08D	5				as,v,o	
	PG	Intervisie stage	DBKIVS18D	1			1	o,v,p	
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC08D	1			0,5		
	SG	Presentatie	DBKPRE08D	1					
Totaal				60					

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Docent beeldende kunst en vormgeving, deeltijd, zij-instroom, cohort 2012

	ROM	Cursusnaam	Cursuscode	sp	Semester 5		Semester 6		Semester 7		Semester 8		Praktische oefening
					contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	contacttijd x 50 min.	toets	
		Semester 5		30									
Theorie	KG	Kunsttheorie- actualiteit & tendensen	DBKKT21D	2	1								
	KG	Onderzoeksvaardigheden	DBKONZ01D	2	1								
	KG	Kunsttheorie	DBKKT31D	3	2								
Beroep	PG	Vakdidactiek -lesgeven	DBKVAK01D	5	2								
	KG	Leerpsychologie	DBKPSY01D	4	2								
	PG	Vakdidactiek-beroepsoriëntatie	DBKVAK15D	5	2								
	PG	Intervisie stage	DBKIVS15D	1	1	o,v,p							
	PG	Mediavaardigheden en educatie	DBKMED05D	4	2	o,p							
PG	Stage	DBKSTA15D	3		as,v,o								
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBLSLC05D	1	0,5								
		Semester 6		30									
Theorie	KG	Kunsttheorie	DBKKT16D	5			2						
	KG	Mediatheorie	DBKMDT06D	4			2	o,s					
Beroep	PG	Vakdidactiek-lesvoorbereiding	DBKVAK12D	5			2						
	KG	Ontwikkelingspsychologie	DBKPSY02D	4			2						
	PG	Vakdidactiek-onderwijsontwikkelingen	DBKVAK06D	4			2						
	PG	Intervisie stage	DBKIVS16D	1			1	o,v,p					
	PG	Stage	DBKSTA16D	5				as,v,o					
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC06D	1			0,5						
	SG	Integrale beoordeling	DBKITB06D	1									
		Semester 7		30									
Theorie	PG	Kunsttheorie	DBKKT07D	6					2	o,v,p			
Beroep	PG	Vakdidactiek -lessenseries ontwikkelen	DBKVAK13D	6					2				
	KG	Onderwijskundig ontwerpen	DBKOWO07D	5					2	o,v,p			
	PG	Digitale didactiek	DBKVAK17D	5					2	o,v,p			
	PG	Intervisie stage	DBKIVS17D	1					1	o,v,p			
	PG	Stage	DBKSTA07D	6						as,v,o			
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC07D	1					0,5				
		Semester 8		30									
Theorie	PG	Kunsttheorie-digitaal educatief product	DBKKT28D	7							2	as,o,v,p	
Beroep	PG	Digitale vakdidactiek-digitaal educatief product	DBKVAK18D	8							2	as,o,v,p	
	PG	Intervisie stage	DBKIVS18D	1							1	o,v,p	
	PG	Stage	DBKSTA08D	5								as,v,o	
	PG	Visie op beroep	DBKVIS08D	7							1	o,s	
Coaching	SG	Studieloopbaancoaching	DBKSLC08D	1							0,5		
	SG	Presentatie	DBKPRE08D	1									
Totaal				120									

Legenda

Keuzeonderwijs

Toetsvormen

AS= Assessment
D= Digitale toets
MC= Multiple choice
M= Mondeling
O= Opdracht
P= Presentatie
S= Schriftelijk
S*= Herkansing schriftelijke toets
TWG= Toets werkgroep
PF= Portfolio
ST= Samengestelde toets
GO= Groepsopdracht

NB: er zijn meerdere toetsvormen mogelijk binnen één cursus.

Bij de kolom 'Praktische oefening':

PO= cursus 'praktische oefeningen'
POA= verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

Nadere informatie over de achtergronden van de leden van het beoordelingspanel en secretaris:

De heer drs. J.J.M. Kok MCM, voorzitter

De heer Kok is ingezet vanwege zijn voorzitterscapaciteiten bij meerdere opleidingsvisitaties in het hbo, alsmede vanwege zijn onderwijsdeskundigheid, zijn domeindeskundigheid en zijn auditdeskundigheid. De heer Kok is onderwijskundige; momenteel is hij werkzaam als zelfstandig adviseur voor lerarenopleidingen en neemt hij deel aan advies- en stuurgroepen op het terrein van wetenschap en techniek en onderwijs- en beleidsevaluatief onderzoek. Zijn auditdeskundigheid heeft de heer Kok onder meer verkregen door zijn deelname als voorzitter aan de 3e visitatiecommissie pabo's en aan de landelijke auditcommissie techniek in het primair onderwijs; alsmede als lid van visitatiepanelen voor de lectoraten onderwijs van de HAN en van Inholland en via de NVAO aan audits van Professionals Development Schools. Hij was lid van de stuurgroep Kunst- en Cultuureducatie van Cultuurnetwerk Nederland voor de pabo's en voorzitter van de ontwikkelgroep Kennisbasis Generiek. Ook was hij lid van de Commissie Meijerink die adviseerde over de kennisbases voor de pabo's. Voor deze visitatie heeft de heer Kok onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2000 – 2002	Master Change Management
1984 – 1986	SIOO Beroepsopleiding Organisatieadviseur
1969 – 1974	Onderwijskunde - Katholieke Universiteit Nijmegen
1964 – 1969	Scheikunde en Natuurkunde - Katholieke Universiteit Nijmegen
1958 – 1964	HBS-b

Werkervaring:

2006 – heden	Zelfstandig adviseur
2002 – 2006	Lector Fontys Hogescholen en projectleider Q*Primair (kwaliteitszorg)
1996 – 2002	Voorzitter Procesmanagement - Primair Onderwijs OCW
1985 – 1996	Directeur - KPC Groep
1974 – 1985	Adviseur - KPC Groep
1968 – 1974	Leraar Schei- en Natuurkunde - Beek-Ubbergen, Vught, Nijmegen

Overig:

- Lid - Commissie Meijerink -Kennisbasis Pabo
- Lid Bestuur - Hogeschool iPabo
- Lid Raad van Toezicht - Conexus
- Lid Raad van Advies - Maurick College

Mevrouw drs. M.G.M. Groenendijk

Mevrouw Groenendijk is ingezet als panellid vanwege haar onderwijsdeskundigheid op het gebied van vakdidactiek van de beeldende vakken en haar domeindeskundigheid op het gebied van beeldende kunst en vormgeving en kunstgeschiedenis. Mevrouw Groenendijk heeft een uitgebreide ervaring met beeldende vakken in alle vormen van onderwijs. Daarnaast heeft zij veel inzicht in onderwijsontwikkelingen en consequenties daarvan voor de lespraktijk.

Mevrouw Groenendijk heeft een groot aantal publicaties op haar naam staan en werkte aan vele onderzoeken op het gebied van kunsttheorie en -praktijk en de vorming van esthetisch oordeel. Door haar werkzaamheden in het buitenland beschikt mevrouw Groenendijk tevens over internationale deskundigheid. Voor deze visitatie is mevrouw Groenendijk individueel geïnstrueerd over het proces van accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2005	Cursus Kernreflectie 1, instituut Multilevel learning
1995	Doctorandus Kunstgeschiedenis Nieuwste Tijd (cum laude), Vrije Universiteit Utrecht
1989 – 1992	Nascholing Woord en beeld, Vrije Universiteit, Amsterdam Kunstpsychologie, Universiteit van Nijmegen, Filosofen met kinderen, Universiteit van Amsterdam
1989	Cursus leerlingbegeleiding en schooldecaanaat, Utrecht
1986 – 1988	Nascholingscursussen tekenen en schilderen, HKU, Utrecht
1981	1 ^{ste} graads docent tekenen, Amsterdamse Academie voor Beeldende Vorming
1980	2 ^{de} graads docent tekenen en handenarbeid, Stichting Leraren Opleiding Utrecht
1976	VWO, Christelijk Lyceum, Alphen aan den Rijn

Werkervaring:

2009 – heden	Docent Master Kunsteducatie HKU
2008 – heden	Vaksectievoorzitter Beeldende Kunst en Vormgeving CvE
2004 – heden	Docent en trainer didactische cursus HKU
1998 – 2008	Clustercoördinator Kunst en Cultuur, CEVO, Utrecht
1989 – 1993	Docent vakdidactiek Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, afdeling docentenopleiding beeldende vorming
1987	Vervanger vakdidactiek tekenen en handenarbeid, Lerarenopleiding de Witte Lelie, Amsterdam
1985 – 1987	Coördinator nascholing docenten beeldende vakken, Academie voor beeldende Vorming Amersfoort
1985 – heden	Docent vakdidactiek tekenen en handenarbeid, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht,
1983 – 1989	Docent tekenen, Farel College, Amersfoort
1983 – 1987	Docent handschriftverbetering, Comenius College, Hilversum
1981 – 1987	Docent tekenen en handenarbeid, Comenius College, Hilversum

Diversen:

2011	Gastvoorzitter afdeling grafisch ontwerpen KABK (Koninklijke Academie van Beeldende Kunst)
maart 2006	Gastdocentschap Rovaniemi University, Rovaniemi, Finland
2004 – heden	Cumulus netwerk Finland, Zürich, Rotterdam, Denemarken en Noorwegen. Diverse projecten internationale samenwerking
1998 – heden	Interdisciplinaire projecten op locatie
1993 – heden	Inhoudelijk organisator studiedagen docenten beeldende vakken voor de NVTO
1993 – 1997	Bestuurslid NVTO Nederlandse Vereniging voor Beeldend Onderwijs (voorheen tekenonderwijs), nu opgenomen in VONKC (Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur)

Publicaties:

- 2012 *Pubers in beeld*. Programmaonderzoek naar de verbinding tussen theorie en praktijk. Onderzoeksverslag website cultuurnetwerk.
- 2012 *Pubers in beeld*, redactie en voorwoord publicatie kunst over pubers, HKU, uitgeverij Xanten
- 2010 *Kennisbasis beeldende kunst en vormgeving*. Lerarenopleidingen beeldende kunst en vormgeving. Lid van de redactie met name op het gebied van didactiek.

Mevrouw S. Wiegens

Mevrouw Wiegens is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van kunst- en cultuureducatie. Mevrouw Wiegens is manager projectbureau onderwijs en innovatie bij Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) en is initiator van en eindverantwoordelijk voor de publicatie SKVR leerlijnen cultuureducatie. Voor deze visitatie heeft mevrouw Wiegens onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 2001 – 2006 Diverse managementtrainingen, Krauthammer international; Consenheim Consult
- 1991 – 1993 Kunst en Cultuurwetenschap - Erasmus Universiteit te Rotterdam
- 1983 – 1988 Hbo-opleiding Docent Dans - Rotterdamse Dansacademie
- 1977 – 1983 VWO - Dr F.H. De Bruijne Lyceum te Utrecht

Werkervaring:

- 1990 – heden Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)
- 2011 – heden Manager projectbureau onderwijs en innovatie
- 2010 – 2011 Manager innovatie en productontwikkeling
- 2001 – 2010 Hoofd primair onderwijs
- 1997 – 2000 Coördinator basisonderwijs
- 1994 – 1998 Stafdocent dans en coördinator voorstellingen
- 1990 – 1998 Dansdocente
- 1988 – 1990 Dansdocente - Diverse balletscholen en groepen

Overig:

- 1988 – 1990 Bestuurslid Dansdocentoverleg Zuid-Holland

Publicaties:

- SKVR leerlijnen cultuureducatie (2013)
- Kunst is keihard werken (2010)

Mevrouw E. Veldman Gerssen

Mevrouw Veldman Gerssen is ingezet als studentlid. Zij volgt de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vorming aan NHL Hogeschool, waar zij lid is van de opleidingscommissie. Mevrouw Veldman Gerssen is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein.

Voor deze visitatie is mevrouw Veldman Gerssen aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 2012 – heden Docent Beeldende Kunst en Vorming - NHL Hogeschool
1981 – 1985 Mdgo - Activiteiten Begeleiding
1977 – 1981 Mavo - Christelijke Scholengemeenschap te Emmeloord

Werkervaring:

- 2005 – 2009 Gastouder
2001 – heden Administratie Darijef Holding BV
1998 – 2005 Flokstra Creatief Centrum Groningen
1997 – 2001 Klassenassistent Handvaardigheid - Basisschool Het Anker Zuidhorn
1986 – 1990 Opzetten en administratie - Stichting Kringloopbedrijf Heino
1985 – 1986 Jeugdwerk en cursussen - Stichting Sociaal Cultureel Werk Heino

De heer drs. L.S. van der Veen

De heer Van der Veen is ingezet als NQA-auditor. De heer Van der Veen heeft vele jaren ervaring met visiteren in het hoger onderwijs en heeft auditdeskundigheid op grond van deze werkervaring en op grond van auditcursussen gevolgd bij Lloyd's. De heer Van der Veen heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

- 1993 – 1997 Filosofie, Universiteit Utrecht
1971 – 1980 Sociale Wetenschappen, doctoraal Andragogie, Rijksuniversiteit Groningen

Cursussen:

- 1988 – 2003 Diverse opleidingen en cursussen op het gebied van onderwijs, auditing, management en organisatie, informatica.

Werkervaring:

- 2004 – heden NQA: auditor, adviseur
2000 – 2003 HBO-raad: beleidsmedewerker kwaliteitszorg
1995 – 1997 Regionaal Opleidingencentrum Westerschelde: stafmedewerker
1991 – 1994 Regionaal Educatief Centrum Zeeuwsch-Vlaanderen: adviseur educatie en organisatie
1986 – 1990 Zeeuws Steunpunt Volwasseneneducatie: adviseur educatie en organisatie
1983 – 1985 Landelijk Ondersteuningsinstituut Kunstzinnige Vorming: projectmedewerker PABO
1980 – 1983 Provincie Zeeland: projectleider provinciaal samenwerkingsproject kunstzinnige vorming en amateuristische kunstbeoefening
1979 – 1980 Gemeente Hoevelaken: beleidsmedewerker
1978 – 1979 RUG: studentassistent Interdisciplinaire Onderwijskunde
1976 – 1977 RUG: studentassistent Pedagogische en Andragogische Wetenschappen

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Dag 1: 18 september 2013

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
11.45 – 12.00	Ontvangst	Ina Klaassen Jeroen Chabot Liesbeth v.d. Geest Myrna v.d. Water
12.00 -12.30	Lunch en kennismaking	Panel
12.30 – 19.00	Materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA geselecteerde scripties 13.30 – 14.00 Rondleiding 14.00 – 14.45 Bezoek eindexpositie 16.00 – 16.30 Spreekuur	Panel

Dag 2: 19 september 2013

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
08.30 – 09.15 uur	Blok Inhoud I: afstuderen	Noelle Cuppens Robin van 't Haar Moniek Warner Michiel de Kort Jojanneke Gijsen Johanneke van der Ziel
09.30 – 10.15 uur	Blok Inhoud II: afstudeerfase	Maja Diepa Jinke Meulendijks Elianne Rook Iven Maryoush Lars Rietkerk Jasper Palstra Remi Veldhoven Nikki Snijders
10.30 – 11.15 uur	Blok Inhoud III: propedeuse en hoofdfase	Sanna van Renesse Ruben Tammer Wieteke Geertsma Anja Heemskerk Asja van der Helm

		Wieke den Hollander Feyza Tezgel Annette Tjho
11.30 – 12.15 uur	Gesprek met docenten	Noëlle Cuppens Robin van 't Haar Moniek Warner Marleen van Arendonk Michiel de Kort Ellen Oosterwijk Paul Pos Levien Nordeman
12.15 – 13.15 uur	Lunchpauze + overleg / extra bestuderen materiaal	Panel
13.15 – 14.00 uur	1 ^e gesprek met opleidingsmanagement	Ina Klaassen Fred Wartna Jeroen Chabot
14.15 – 15.00 uur	Blok Borging	Karin Hillen Johanneke van der Ziel Jojanneke Gijssen Michiel de Kort Silvia Hagers Ronald Cilon Marleen Brugman
15.15 – 15.45 uur	Eventuele extra gesprekken	Nader bepaald door het panel
15.45 – 16.45 uur	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
16.45 – 17.30 uur	2 ^e gesprek opleidingsmanagement, inclusief afronding	Jeroen Chabot Ina Klaassen Fred Wartna

Docenten afstuderen			
	Titel	Vak	Opleiding
Noelle Cuppens		Beeldstudie, Beeldproject	DBKV
Robin van 't Haar	MA Fine Arts	Beeldproject	DBKV
Moniek Warner		Vakdidactiek	DBKV
Michiel de Kort		Beeldstudie, Stagebegeleiding, SLC	DBKV
Jojanneke Gijsen		Kunsttheorie	DBKV
Johanneke van der Ziel	Drs. Sociale Psychologie	Onderwijskunde, Psychologie	DBKV

Docenten DBKV				
Naam	titel	Vak	Opleiding	Studiejaar 2013-2014
Noëlle Cuppens		Beeldproject, SLC, Projecten Vragen Stellen, Oriënteren, Conceptueel denken en Activeren	DBKV	Voltijd 1, 3 en 4, Deeltijd 1
Robin van 't Haar	MA Fine Arts	Beeldproject, Projecten Pionieren en Professionaliseren, Stagebegeleiding	DBKV	Voltijd 2, Deeltijd 2, 4 en 4 Zij-instroom
Moniek Warner		Vakdidactiek, Stagebegeleiding, Project Integreren, Minor Gamefication (*),	DBKV	Voltijd 2 en 3, Deeltijd 4 en 4 Zij-instroom, (*Voltijd 4 academiebreed)
Marleen van Arendonk		Vakdidactiek, Projecten Vragen Stellen, Oriënteren en Conceptueel denken Stagebegeleiding	DBKV	Voltijd 1 en 2, Deeltijd 1 en 2
Michiel de Kort		Project Integreren, SLC, Stagebegeleiding	DBKV	
Ellen Oosterwijk		Projecten Pionieren en Professionaliseren, Stagecoördinatie	DBKV	Voltijd 2, Deeltijd 3 en 4
Paul Pos	MA Architecture	Onderwijskunde, Psychologie, Stagebegeleiding, Minor Cultural Diversity (*),	DBKV	Voltijd 3, Deeltijd 1, 2 en 3 (*Voltijd 4 academiebreed)
Levien Nordeman	MA Digital Media Design	Minor Gamefication (*), Digitale Didactiek, Mediatheorie,	DBKV	Deeltijd 3, 4 en 4 Zij-instroom (*Voltijd 4 academiebreed)

Alumni DBKV

Naam	opleiding	afstudeerjaar
Maja Diepa	DBKV	2011
Jinke Meulendijks	DBKV	2012
Elianne Rook	DBKV	2010
Iven Maryoush	DBKV	2013
Lars Rietkerk	DBKV	2013
Jasper Palstra	DBKV/Deeltijd	2013
Remi Veldhoven	DBKV/DT/zij-instroom	2013
Nikki Snijders	DBKV/Deeltijd	2013

Studenten DBKV

Naam	Opleiding	Studiejaar	vooropleiding
Sanna van Renesse	DBKV/DT/zij-instroom	4	BACHELOR HBO Koninklijke Academie van Beeldende Kunst 's-Gravenhage
Ruben Tammer	DBKV/voltijd	3	AV-PROD FOTOGRAAF KC PMLF 90083 ROC Koning Willem I 's-Hertogenbosch
Wieteke Geertsma	DBKV/Voltijd	4	ALLROUND GRIMEUR 91210 ROC van Amsterdam
Anja Heemskerk	DBKV/Deeltijd	2	Kunstonderwijs, 00570(IG)
Asja van der Helm	DBKV/Deeltijd	4	Onbekend
Wieke den Hollander	DBKV/Voltijd	2	HAVO NIEUW (E+M) Markland College, Oudenbosch
Feyza Tezgel	DBKV/Voltijd	2	COLLOQUIUM DOCTUM Hogeschool Rotterdam
Annette Tjho	DBKV/Deeltijd	3	GOUDSMID/ONDERNEMER 10296

Commissies

Karin Hillen	vice vz examencommissie
Johanneke van der Ziel	vz toetscommissie

Jojanneke Gijssen	opleidingscommissie
Michiel de Kort	vz curriculumcommissie
Silvia Hagers	Beroepenveldcommissie
Ronald Cilon	Beroepenveldcommissie
Marleen Brugman	Beroepenveldcommissie

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

Documenten ter inzage behorend bij de kritische reflectie Docent Beeldende Kunst en Vormgeving

Inleiding

Meerjaren Strategisch Beleidsplan WdKA, 2012-2015

'Onderscheiden , verbinden, vernieuwen: de toekomst van het kunstonderwijs', 2010

Zelfevaluatierapport Bachelor DBKV, juli 2007, blz. 6

Hoofdstuk 1 Beoogde eindkwalificaties

1.1 Beleid

Zie Jaarplan DBKV, 2010-2011

Artikel Kunstzone, 2010

Curriculum Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, februari 2013

Kennisbasis docent beeldende kunst en vormgeving , HBO Raad, juni 2012.

Tuning Document Design, ELIA, 2010

1.2 Uitvoering en Borging

ROM brochure, Daarom werken wij met het Rotterdams onderwijsmodel, juni 2010

Kennisbasis docent beeldende kunst en vormgeving , HBO Raad, juni 2012.

Competentieprofiel DBKV, Competentiematrix 2013

Bureaustudie IVA, Universiteit van Tilburg, mei 2012

ELIA, EQ-arts Quality Enhancement Review, MAY 2012

Handboek Kwaliteit WdKA 2012-2013

Protocol studentenkwaliteitszorg 2012-2013

Tuning Document Design, ELIA, 2010

1.3 Evaluatie

Analyse Keuzegids 2012

Resultatentabel NSE 2013

Verslag Kunstenmonitor en HBO-monitor, 2011

WdKA Alumnionderzoek, 2013

Notulen Beroepenveldcommissie, 20 september 2011

Notulen Beroepenveldcommissie DBKV, 18 februari 2013

Notulen Beroepenveldcommissie DBKV, 3 juni 2013

Notulen studentkwaliteitszorg, 19 april 2013

Notulen studentkwaliteitszorg, 15 april 2013

1.4 Verbeteringen

Curriculum Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, februari 2013

Hoofdstuk 2 Onderwijsleeromgeving

2.1 Inhoud van het programma

Toetsbeleid WdKA, 'Competentie- en professioneel gericht toetsen', 2012-2013

Stagegids DBKV VT, 2012-2013

Stagegids DBKV DT, 2012-2013

Hogeschoolgids, WdKA, bachelor opleidingen, augustus 2012

Notulen afdelingsoverleg DBKV 2010-2013

Verslagen beroepenveldcommissie

Handleiding Digitaal Educatief Product VT, Afstudeerhandleiding DBKV, 2012-2013

Handleiding Digitaal Educatief Product DT, Afstudeerhandleiding DBKV, 2012-2013

Notitie Mediacultuur, Project Mediacultuur, Vakdidactiek 35, Moniek Warmer, september 2012 – februari 2013

Notitie Museumgidsenproject, Rondleiden in kunstinstellingen, Karin de Jonge, 2013

Notitie Art en Mediating 36, vakomschrijving, versie 10 februari 2013, Els Hoogstraat, feb – juli 2013

Notitie Excursies

Notitie Internationalisering, 2013

Notitie uitzichtsbijeenkomsten, uitzicht instructie presentatie, plus aankondigingen 2011-2013

Curriculum Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, februari 2013

Ontwikkelkaders domeinen en thema's, juni 2012.

Uitnodiging eerstejaars DBKV, Door het lint, 2013

Uitnodiging eerstejaars DBKV, KIJK, 2013

Toelatingsprocedure WdKA, 2011-2012

Toelatingsprocedure WdKA, 2012-2013

Notitie toelatingsprocedure 2011-2012, verkorte trajecten DBKV, 2011

Notitie toelatingsprocedure 2012-2013, verkorte trajecten DBKV, 2012

Verslag MTO 2011 (gepubliceerd in 2012)

Jaarverslag Studentenkwaliteitszorg Bacheloropleidingen, 2011-2012

AMC Auditrapportage DBKV, 2011

Resultatentabel NSE 2013

Notulen curriculumcommissie, 2011-2012 & 2012-2013

Kwartaalrapportages DBKV, 2012-2013

Notulen kwaliteitszorg DBKV deeltijd, 2011-2012 en 2012-2013

Notulen kwaliteitszorggesprekken DBKV voltijd, 2011-2012 en 2012-2013

2.2 Vormgeving van het programma

Hogeschoolgids, WdKA, bachelor opleidingen, augustus 2012

Stagegids DBKV VT, 2012-2013

Stagegids DBKV DT, 2012-2013

Stage-instructie eerste jaar, najaar 2012

Toelatingsprocedure WdKA, 2011-2012

Notitie Toelating Examencommissie

2.3 Kwaliteit van het personeel

Samenvattend overzicht CV's docenten DBKV, 2013
Handleiding gesprekscyclus, 2013
Formulier Gesprekscyclus, formulier docerende functies 2012-2013
Formulier Gesprekscyclus, formulier ondersteunende functies 2012-2013
Meerjarig Strategisch Personeelsplan WdKA, 2012-2015
Notulen gesprekken studentenkwakeitszorg, 2012-2013
Notulen Studiedag activerende didactiek, mei 2013
Verslag assessorentraining, augustus 2013.
Verslag MTO 2011 (gepubliceerd in 2012)
Verslag Rondetafelgesprekken 2012, MTO 2011
Onderzoeksvoorstel Paul Pos, Master Leren en Innoveren, IVL, HR, 2013
CAO voor het Hoger Beroepsonderwijs, 1 februari 2012 tm 30 september 2013
Analyse HBO-monitor en Kunstenmonitor, 2011
Analyse HBO-monitor en Kunstenmonitor, 2012
Analyse Keuzegids, 2011
Analyse Keuzegids, 2012
Analyse NSE, 2011
Analyse NSE, 2012
Jaarverslag Studentenkwakeitszorg Bacheloropleidingen, 2011-2012

2.4 kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Studenttevredenheidonderzoek naar Mediatheekdienstverlening, 2013
Resultatentabel NSE 2013

2.5 Samenhangende onderwijsleeromgeving

diverse studentevaluatie voor wat betreft de docentevaluaties
Verslag MTO 2011 (gepubliceerd in 2012)

Hoofdstuk 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

3.1 Systeem van toetsing

Toetsbeleid Hogeschool Rotterdam, versie 1.0 maart 2013, O&K
Rotterdams Toetsmodel 2.0, mei 2012
'Competentie- en professioniegericht toetsen', Toetsbeleid WdKA, 2011-2012
'Competentie- en professioniegericht toetsen', Toetsbeleid WdKA, 2012-2013
'Competentie- en professioniegericht toetsen', Toetsbeleid WdKA, 2013-2014
Toetsplannen DBKV, 2012-2013 .
Curriculum Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, februari 2013
Biggs, J (2003): Aligning Teaching and Assessment to Curriculum Objectives (Imaginative Curriculum Project, LTSN Generic Centre)
Notitie competentie assessments, Chabot, 17 juni 2013
Stagegids DBKV VT, 2012-2013

Stagegids DBKV DT, 2012-2013

Handboek kwaliteit WdKA, 2012-2013

Quick Scan Toetsing, Toetscommissie, februari 2013

Onderwijs- en Examenregeling, Hogeschoolgids Bacheloropleidingen WdKA, 2012-2013

Notitie Toelating, 2010-2011

WdKA Bureaustudie, IVA, Tilburg, mei 2012

Kwaliteitszorg notulen 2011-2012, 2012-2013

Evaluaties DBKV, kwartaal 1 t/m 4, 2012-2013

3.2 Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Onderwijs- en Examenregeling, Hogeschoolgids Bacheloropleidingen WdKA 2012-2013

Opzet Summerschool afstudeerders, 2012

Afstudeerhandleiding DBKV 2013-2014 (mei 2013, concept)

Onderzoeksrapport Kwaliteit examinering, AMC, HR, februari 2013

Rapportage 'Vreemde ogen Dwingen', commissie Bruijn, mei 2012

Verbeterplan Kwaliteit examinering WdKA, 28 maart 2013.

Jaarverslag DBKV, 2011-2012

Jaarplan DBKV, 2011-2012

Resultatentabel NSE 2013

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

2012 voltijd

803815

809498

803967

802901

2012 deeltijd

792167

819238

836834 (zij-instroom)

2013 voltijd

823428

817617

826029

813032

817537

820477

805328

811713

2013 deeltijd

824858

760002

832861

762001

853274 (zij-instroom)

520606 (zij-instroom)

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

007A2013.11 Docent Beeldende Kunst en Vormgeving

Instelling: Hogeschool Rotterdam,

Visitatiedatum: 19-9-2013

Ondergetekende: *J. Y. L. Chebot*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *directeur*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld; waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

Datum:

[Handwritten signature]
300813